



JAARVERSLAG

WMO-RAAD ENSCHEDE

2014

Inhoud

	Pag.
1. Inleiding	3
2. Opdracht, samenstelling, ontwikkeling en werkwijze Wmo-raad	4
3. Commissies	6
4. Adviezen Wmo-raad	8
Bijlage: lijst afkortingen	19

1. Inleiding

De Wmo-raad Enschede is een adviesraad van Burgemeester en Wethouders (B&W) op het gebied van de jeugdzorg en de Wmo. De raad toetst op aanvraag de beleidsvoornemens van B&W op de gevolgen voor de betrokken burgers van Enschede (de kwetsbare burger) voordat deze aan de gemeenteraad ter instemming worden aangeboden (gevraagd advies). Daarnaast geeft de Wmo-raad adviezen op eigen initiatief (ongevraagd advies). De samenstelling van de raad weerspiegelt een breed palet aan kennis, ervaring, deskundigheid en netwerken.

2014 stond voor de Wmo-raad Enschede geheel in het teken van de transitie jeugdzorg en Wmo waarmee per 1 januari 2015 de gemeente veel taken kreeg overgedragen van het rijk met gemiddeld 30 % minder financiële middelen. De Wmo-raad maakt de nodige kanttekeningen bij de inhoud en het tempo zoals deze door de landelijke politiek zijn opgelegd, maar heeft deze bij de advisering beschouwd als een vaststaand feit. In het besef dat ook de gemeente onder grote druk heeft moeten werken, zijn de adviezen in 2014 in hoog tempo opgesteld. Wel in goede samenwerking met de betrokken beleidsambtenaren en wethouder maar soms op het randje van de noodzakelijke en zorgvuldige voorbereiding.

Daarnaast wordt op regionaal niveau overleg gevoerd over de wijze waarop de lokale Wmo-raden betrokken zijn en worden bij de advisering op regionaal niveau. De Wmo-raad Enschede is daarbij vooral scherp op het behoud van de burgerbetrokkenheid bij de regionale beleidsvoorbereiding en uitvoering.

2015 vormt voor de Wmo-raad vooral het jaar van de monitoring en evaluatie van de uitvoering van de genomen beleidsbesluiten. De wijze waarop zal in het voorjaar 2015 door de raad worden vastgesteld. De raad verwacht daarbij dat het accent meer zal komen te liggen op directe contacten met vertegenwoordigingen van de betrokken burgers. Maar ook met de "loketten" die rechtstreeks te maken hebben met de uitvoering van de genomen beleidsmaatregelen zoals wijkteams, zorgloket, zorgverlenende instanties en bureau klachtencommissaris. Waarbij voor de functie van de adviesraad vooral de waargenomen trends van belang zijn.

Zowel landelijk als regionaal is er een discussie gaande over de breedheid (= invulling begrip participatie) van de taken en samenstelling van de Wmo-raden. B&W Enschede heeft besloten de seniorenraad per 01 juli 2015 te dechargeren als adviesraad. In het voorjaar 2015 zal in onderling overleg - maar wel op aangeven van B&W - besloten worden of en in welke mate de Wmo-raad naast de zorg voor de kwetsbare burger adviestaken zal overnemen op het gebied van welzijn en meer specifiek die van de seniorenraad.

De Wmo-raad is onderverdeeld in werkgroepen met specifieke aandachtsgebieden en kent een vaste maandelijks vergadercyclus (woensdagen): specifieke voorbereiding in de werkgroepen, algemene verdieping op thema's, plenaire bespreking en besluitvorming.

2. Opdracht, samenstelling, ontwikkeling en werkwijze Wmo-raad

In juni 2013 besloot de gemeenteraad op voorstel van het college van burgemeester en wethouders om ingaande 1 juli 2013 een Wmo raad voor Enschede in te stellen.

De Wmo-raad heeft tot taak het college gevraagd en ongevraagd te adviseren over de gemeentelijke beleidsvorming en -uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning en de Wet jeugdzorg. Dit betreft het brede terrein van ondermeer:

- wonen en zorg voor gehandicapten en ouderen
- mobiliteit en participatie aan de samenleving; vervoer
- individuele voorzieningen in het kader van de Wmo
- jeugdzorg
- maatschappelijke opvang: dak- en thuislozen, verslaafdenzorg, vrouwenopvang
- leefbaarheid in de wijk
- ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers
- geestelijke gezondheidszorg (GGZ)

De raad houdt daarbij rekening met de belangen van de Enschedese bewoners in het algemeen. De Wmo-raad functioneert onafhankelijk van de gemeente. De leden worden op persoonlijke titel benoemd en functioneren zonder last of ruggespraak. Zij hebben aantoonbare professionele- of ervaringsdeskundigheid op één of meer onderdelen van het Wmo-beleid of ten aanzien van één of meer van de doelgroepen van het Wmo-beleid. Bij de instelling van de raad is gestreefd naar een brede samenstelling. Onze ervaring is dat dit laatste geslaagd is.

Bij de instelling is bepaald dat ten behoeve van een goede overgang en continuïteit 3 leden afkomstig zouden zijn uit de (per 1 juli 2013 opgeheven) Gehandicaptenraad en eveneens 3 uit de Seniorenraad (deze raad kreeg een beperktere adviesopdracht). Daarnaast zou een van de te benoemen leden afkomstig zijn uit het Kennisplatform Integratie Burgerschap. Na een selectie werden door het college per 1 juli 2013 benoemd tot lid van de Wmo-raad:

Jonny Barelds, Iet Brinks, Astrid van Dijk, Joke Elferink, Dédé Grützmacher, Inge Habets, Henk Heegen, Elvis Huwaë, Edsko Swagerman, Jeroen Verhaak, Thomas Vijn en Mariëtte Wessels en Hetty Wolff (voorzitter). Thomas Vijn werd door de raad benoemd tot vicevoorzitter. Omdat Hetty Wolff vanaf 1 januari 2014 een functie elders aanvaardde trad zij terug als voorzitter. Na een selectie werd vervolgens per die datum Frits Lagendijk benoemd tot voorzitter.

Vanaf het begin komt de raad naast de maandelijkse (openbare) vergaderingen frequent bijeen voor andere bijeenkomsten. Dat kan zijn voor vergaderingen van subcommissies en werkgroepen, informatieve bijeenkomsten maar ook professionaliseringsbijeenkomsten. Deze laatste zijn zowel gericht op kennisvermeerdering en -verdieping alsook op teambuilding.

Bij de start van de raad is in het inwerkprogramma aan teambuilding de nodige aandacht besteed. Onze inziens heeft dit bijgedragen aan een goed functioneren van de raad met een brede deskundigheid en kennis, dat ten goede komt aan de uitgebrachte adviezen. Zowel het college als de gemeenteraad waardeert volgens verschillende uitspraken de adviezen.

Aan de Wmo-raad is een ambtelijk secretaris toegevoegd in de persoon van Katrien de Bock. In de verordening is ook bepaald dat een vertegenwoordiger van de gemeente de vergaderingen bijwoont om informatie en toelichting te geven op ontwikkelingen en adviesaanvragen. Deze functie wordt door Gerrit Dogger vervuld. Regelmatig worden zowel op ons initiatief als op verzoek van de gemeente andere medewerkers uitgenodigd om een toelichting te geven op conceptverordeningen, - besluiten en adviesaanvragen. Met de verantwoordelijke wethouder(s) is regelmatig gesproken over de voortgang van het werk van de Wmo-raad en de uit te brengen en uitgebrachte adviezen.

Door het college is ook besloten om de BTB commissie onder te brengen bij de Wmo-raad. BTB staat voor Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid van gebouwen en openbare ruimten.

Bij de start van de Wmo-raad is gezocht naar een efficiënte en effectieve wijze om de benodigde kennis op de verschillende gebieden te verzamelen als voor de opstelling van adviezen. In de eerste vergadering op 17 juli 2013 werden 7 inhoudelijke werkgroepen en 4 gericht op de interne organisatie ingesteld. Begin 2014 is deze werkwijze geëvalueerd. Daaruit kwam o.a. naar voren dat de overlap

tussen de groepen te groot was en de samenhang meer aandacht verdiende. Besloten werd tot een nieuwe interne structuur met een drietal werkgroepen:

- MAIL (Maatschappelijke Opvang, Algemene Voorzieningen, Informele Zorg en Leefbaarheid in buurten en wijken) voor de werkterreinen maatschappelijke opvang, algemene voorzieningen, leefomgeving, wijkontwikkeling, mantelzorg e.d. en ouderen.
- BJG (Mensen met een beperking, Jeugd en Geestelijke Gezondheidszorg) voor de werkterreinen Jeugd, GGZ en mensen met een beperking. Aan deze commissie wordt de BTB-commissie opgehangen.
- Programma en Communicatie Commissie (PCC) voor de interne organisatie en afstemming op terreinen als informatie, communicatie, begroting, en overige zaken.

MAIL en BJG vervullen een voortrekkersrol bij de opstelling van gevraagde en ongevraagde adviezen. Deze werkwijze voldoet goed.

3. Commissies

Zoals eerder gemeld kent de Wmo-raad een drietal commissies. Onderstaand een kort verslag van hun taak en werkzaamheden.

3.1. BJG

De werkgroep is begin 2014 gestart door een samenvoeging van drie themagroepen. Zij bestaat uit 6 leden van de Wmo-raad, waarvan er 1 ook in de andere inhoudelijke werkgroep (MAIL) deelneemt en een tweede deel uitmaakt van de organisatorische werkgroep (PCC). Deze twee "linking pins" zorgen over en weer voor afstemming en informatie.

De werkgroep heeft de volgende aandachtsgebieden gerelateerd aan de Wmo:

- Mensen met een **B**eperking
- **J**eugd en
- **G**GZ.

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) regelt dat mensen met een beperking de voorzieningen, hulp en ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Het kan gaan om ouderen, gehandicapten of mensen met een psychische kwetsbaarheid. De Wmo zorgt ervoor dat iedereen kan meedoen aan de maatschappij en zo veel mogelijk zelfstandig kan blijven wonen

Wij denken mee bij de voorbereiding en het tot stand komen van beleidsvoorstellen en uitvoeringsmaatregelen. Wij laten ons informeren door cliëntenraden en bezoeken instellingen en instanties die hiermee bezig zijn zodat wij ons werk goed kunnen doen.

Zo zijn er in het kader van voeling houden met doelgroepen, kennisvermeerdering e.d. gesprekken gevoerd en werkbezoeken gebracht aan: GGZ beraad, Bijeenkomst Passend Onderwijs, Cliëntenraden Jarabee, Mediant, Roessingh en beschermd wonen, "Eigen Regie", Samenwerken aan kwaliteit, Autisme, Asperger, Invoering jeugd wet, Brainstormsessie toekomst Hulp bij het Huishouden, Meerik, (school voor VSO-ZML), Symposium pleegkinderen, Cliëntenparticipatie Migranten, MEE, OR DCW, Leerlingenvervoer en Plattelands Parlement.

Commissie BTB

Onder deze werkgroep valt ook de commissie BTB (Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid) waarbij een van de BJG leden als contactpersoon optreedt. Deze houdt zich bezig met bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid van gebouwen, openbare ruimten, vervoer en voorzieningen. Denk daarbij aan verbouwing, nieuwbouw van het ziekenhuis, evenementen enz. Adviezen van de BTB worden in de WMO raad besproken en meegenomen in de advisering naar het college.

De BTB Commissie is in 2014 vijf keer bij elkaar geweest.

Aan de orde is geweest:

- Buurtbus Enschede-Zuid: gesgnaleerde probleem bleek op een misverstand te berusten.
- Toegankelijkheid publieke tribune raadszaal. Mensen met een fysieke beperking kunnen het debat volgen op een TV scherm in de Mozaïekzaal.
- Nieuwbouw MST, Koningsplein en parkeergarage Van Heekplein: diverse verbeteringsuggesties zijn besproken. Aandachtspunt blijft voldoende GPK parkeerplaatsen.
- Vliegveld Twente: advies situering invalidenparkeerplaatsen hoofdingang.
- Rondje Enschede: suggesties voor verbetering op enkele delen van het traject.
- Openbaar toilet Jacobusgang; verbeteringsuggesties i.v.m. onvoldoende werking met toegangspasje Regiotaxi.

3.2. MAIL

De werkgroep is begin 2014 gestart, bestaande uit 6 leden van de Wmo-raad, waarvan er 1 ook in de andere inhoudelijke werkgroep(BJG) deelneemt en een tweede deel uitmaakt van de organisatorische werkgroep (PCC). Deze twee “linking pins” zorgen over en weer voor afstemming en informatie.

De werkgroep heeft de volgende aandachtsgebieden gerelateerd aan de Wmo:

- **Mantelzorg**
- **Algemene Voorzieningen**
- **Informele zorg**
- **Leefbaarheid in buurten en wijken**

Het jaar kenmerkte zich door het verwerken van veel informatie met betrekking tot o.a. de werkingssfeer van de wet en de beleidsvoornemens in het kader daarvan, van zowel de landelijke als de gemeentelijke overheid. Daarnaast werd gesproken met maatschappelijke organisaties en aanbieders van Wmo gerelateerde diensten, hulpverlening en zorg. Zo werd een beeld verkregen van hun mogelijkheden en zorgen die hen bezighielden als de uitvoering van de wet in 2015 van start zou gaan. Bovenstaande activiteiten hebben een belangrijke rol gespeeld bij de beleidsadviezen die de Wmo-raad het afgelopen jaar heeft geformuleerd.

Zo zijn er in het kader van voeling houden met doelgroepen, kennisvermeerdering e.d. gesprekken gevoerd en werkbezoeken gebracht aan: Voedselbank Enschede, Netwerkcafé Glanerbrug Doet, Alzheimercafé, Bijeenkomst Mantelzorgers, Inspiratieavond Gemeente, POOB, Keukentafelgesprek Hengelo, ANBO- bestuur Enschede, Inspiratiebijeenkomst Zorg voor Werk, SIZT, Alifa, Congres Wmo, Zilverfestival en Mantelzorgbijeenkomsten.

3.3. PCC

Programma & Communicatie Commissie.

De Programma & Communicatie Commissie (PCC) is halverwege 2014 ingericht om de interne gang van zaken van de Wmo-raad te organiseren. Thematisch gezien gaat dit om interne en externe communicatie, programma vorming en vormgeving van inhoudelijke organisatie. De PCC bestaat uit de voorzitter, de vice-voorzitter, een afgevaardigde van de BJG commissie en een afgevaardigde van de MAIL commissie. In 2014 heeft de PCC zich vooral gericht op het coördineren van adviesvorming, het organiseren van de infrastructuur voor de Wmo-raad (gebruik digitale toepassingen) en het organiseren van de verdiepingsbijeenkomsten m.b.t. verschillende onderwerpen die relevant zijn voor advisering. De PCC wordt ondersteund door de betrokken beleidsambtenaar.

4. Adviezen 2014

Samenvatting *belangrijkste adviespunten en reactie college* (teksten zie www.wmoraadenschede.nl).

I. Advies Nota inrichting en sturing Jeugdzorg en Wmo vanaf 2015: 15 januari 2014.

1. *Hèt uitgangspunt van de WMO*: moet zijn “De kwetsbare burger in een kleurrijke samenleving die de gemeente verzoekt om ondersteuning op die onderdelen waarop het eigen functioneren belemmerd wordt om volwaardig te kunnen blijven deelnemen aan de samenleving”. Naar onze mening komt dit uitgangspunt onvoldoende aan de orde in de nota.
2. *Weinig SMART geformuleerd (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdsgebonden)*: er worden geen of weinig doelstellingen geformuleerd aan de hand van vastgestelde criteria en succesfactoren. Ook ontbreekt een nulmeting. Dit belemmert een toekomstige evaluatie van het beleid.
3. *Heldere en tijdige communicatie noodzakelijk*: niet alleen naar de zorgorganisaties, maar ook en vooral naar de cliënten.
4. *Controle op en handhaving van kwaliteit noodzakelijk*: er dient meer en grote aandacht besteed te worden aan de wijze van controle en handhaving van de kwaliteit, nagegaan moet worden of aanvullende kwaliteitscriteria noodzakelijk zijn.
5. *Ruim aantal aanbieders, effecten op efficiëntie en kwaliteit*: het beoogde ruime aantal aanbieders en de handhaving van efficiëntie en kwaliteit kunnen op gespannen voet staan met elkaar.
6. *Spreiding van benodigde deskundigheden binnen de wijkteams noodzakelijk*: deze dient gewaarborgd te zijn.
7. *Relatie wijkteams en stadsdeelmanagement*: staat niet uitgewerkt.
8. *Concrete uitwerking omslag van uren naar resultaat verantwoording erg onduidelijk*: dit zal invloed hebben op de inrichting en uitkomsten van (keukentafel)gesprekken maar ook op de communicatie met de cliënt.
9. *Beleid PGB, het essentiële begrip maatwerk*: dit is onvoldoende uitgewerkt met name richting meervoudig gehandicapte burgers.
10. *Klankbordgroep instellen*: gelet op de onzekerheden bij de invoering en uitwerking van het beleid voorstel een klankbordgroep in te stellen. Leden van deze klankbordgroep zouden kunnen zijn vertegenwoordigers van de gemeente, cliëntorganisaties, instellingen en de Wmo-raad.

Reactie B&W per brief d.d. 21 januari 2014.

- Wij zijn het met u eens dat het perspectief van de kwetsbare burger het belangrijkste vertrekpunt moet zijn. Dit perspectief en de betekenis van de veranderingen voor hen is voor ons dan ook leidend bij de nog uit te werken beleids- en uitvoeringsplannen.
- U geeft aan dat in de nota geen of weinig meetbare doelstellingen zijn geformuleerd. Dit is een terechte opmerking. Wij zien dan ook zeker het belang van het opstellen van heldere doelstellingen. In deze nota gaat het nu vooral om het vastleggen van de uitgangspunten op het gebied van organisatie en sturing. De meer inhoudelijke uitwerking van het Wmo- en Jeugdbeleid en de meetbare doelstellingen krijgen een plek in de nog op te stellen beleidsnota's.
- Wij zullen onze communicatiestrategie verder uitwerken met drie belangrijke doelgroepen: de inwoner/de samenleving als geheel, de groep kwetsbare burgers (cliënten) en de partners.
- Wij vinden de kwaliteit van de geleverde zorg en ondersteuning uiteraard één van de belangrijkste aspecten bij het sluiten van een (raam)contract met een zorgaanbieder. Als wij het nodig vinden om, naast de eventuele landelijk geldende eisen, aanvullende voorwaarden te stellen, zullen wij dat in het belang van onze cliënten zeker doen.
- U vraagt of het aantal te contracteren aanbieders niet gemaximeerd zou moeten worden voor een goede beheersbaarheid. Wij nemen deze overweging zeker mee. Voorop staan echter de kwaliteit van de zorg en een zo groot mogelijke keuzevrijheid van de cliënt.
- De relatie tussen de wijkteams en het stadsdeelmanagement heeft nadrukkelijk onze aandacht. Dat geldt ook voor de ervaringen en de leerpunten uit het project PS Doen. Uw suggestie om dit

ook in deze nota op te nemen nemen wij niet over. Dit kan beter uitgewerkt worden in concrete deelplannen.

II. Brief taken jeugdhulpverlening: 19 maart 2014.

1. Het onderbrengen op regionaal niveau en de gezamenlijke positionering van regionale jeugdhulptaken in Twente lijkt ook voor de Wmo raad efficiënt en effectief te zijn
2. Het is bekend dat van vele kanten en op verschillende vlakken zorgen worden geuit over de jeugdhulpverlening vanaf 1 januari as. Daarbij erkennen wij dat dit een min of meer normaal gegeven is in dit soort operaties. Zeker als op de nodige vlakken m.n. vanuit de rijksoverheid nog de nodige onduidelijkheid bestaat. Maar het bevreemdt de raad zeer dat wij niet in een eerder stadium door u actief op de hoogte zijn gebracht van de (voorgenomen) besluiten over de wijze waarop een aantal taken op regionaal niveau wordt ondergebracht.
3. In dit verband horen wij graag van u op welke wijze en in welk stadium u onze raad wil betrekken bij andere zaken die (mogelijkerwijs) op regionaal niveau worden uitgedacht.

Reactie B&W per brief d.d. 3 april 2014.

Het college meldt dat de notitie over de positionering van regionale jeugdhulptaken in Twente een uitwerking is van een eerder beslispunt uit de nota inrichting en sturing Jeugdzorg en Wmo vanaf 2015. Dat is verzuimd aan te geven. Het college deelt mee graag met de Wmo raad in gesprek te gaan om de raad te informeren over de formele adviesaanvragen en te betrekken bij komende (regionale) processen. Daarvoor zijn/worden enkele afspraken gemaakt en welke adviesaanvragen de komende tijd te verwachten zijn.

III. Zienswijze Strategisch inkoopdocument jeugdzorg en Wmo: 24 april 2014.

1. *Regionale adviesfunctie niet geborgd*: bij de verdere planontwikkeling is het de bedoeling een belangrijk deel van de jeugdzorg bij het Regio Twente, bureau OZJT onder te brengen. De lokale beslis- en adviesrechten lijken hierbij opzij gezet te worden.
2. *SMART*: niet of weinig SMART geformuleerd.
3. *Accent op ZIN*: opvallend dat meer wordt ingezet op zorg in natura (ZIN) dan op PGB, terwijl de kosten van PGB 25 - 45 % lager uitvallen. Nagegaan zou moeten worden of voldoende bekend is over de omvang van de fraude met PGB's en of dit opweegt tegen de hogere kosten van ZIN.
4. *Positie vrijgevestigde beroepsbeoefenaren niet beschreven*: het is onduidelijk hoe u de positie hiervan wordt geregeld.
5. *Profiel regisseur nog vaag*: het profiel en de onafhankelijkheid van de "regisseur" is nog erg onduidelijk.

Reactie B&W per brief d.d. 8 mei 2014.

Algemeen:

- Eens dat de beoogde resultaten ambitieus zijn. Het gaat echter om de ambities voor de komende jaren, op langere termijn. Transformatie en innovatie gaan niet van de ene op de andere dag, maar kosten tijd. Graag blijft het college permanent met de Wmo in contact over hoe dat proces verloopt en m.n. om signalen op te vangen vanuit cliënten, aanbieders en hun medewerkers.
- Opgemerkt wordt dat in eerdere nota's (Meedoen naar vermogen, de regionale keuze- en visienota, de Nota sturing en inrichting en ook in het strategisch inkoopdocument) al voor een groot deel kaders en uitgangspunten zijn vastgesteld. De nadere uitwerking is geheel of grotendeels de bevoegdheid van het college.
- De democratische controle en betrokkenheid van gemeenteraad en Wmo op het regionale bureau OZJT is geregeld in een gemeenschappelijke regeling. Voor het toezicht is een bestuurscommissie ingesteld.

Specifiek:

- De betrokkenheid van cliëntenraden en andere (belangen)organisaties wordt opgepakt binnen het communicatietraject Samen 14, aangezien het hierbij vaak ook gaat om regionaal werkende organisaties.

- Voor de monitoring van en sturing op resultaten (kwaliteit, middelen en klanttevredenheid) sluiten wij wat betreft de jeugd aan bij de ontwikkeling van de landelijke beleidsmonitor aangevuld met een jeugdindex op wijkniveau. Voor de Wmo wordt landelijk een klantervaringsonderzoek ontwikkeld, waaraan gemeenten verplicht moeten deelnemen. Daarnaast overwegen wij (in het kader van de door de gemeenteraad gevraagde nulmeting) gebruik te maken van de IPA-vragenlijst (Index Participatie en Autonomie). De IPA is een Instrument dat zich richt op meting van de mate waarin cliënten zelfredzaam zijn en in staat tot maatschappelijke participatie (de centrale doelen van de Wmo). Wetenschappelijk Onderzoek heeft uitgewezen dat dit instrument valide is. Het wordt bij de cliënten zelf afgenomen en biedt verschillende vergelijkingsmogelijkheden (verschillende cliëntgroepen, vergelijking van wijken, metingen door de tijd heen etc.).
- Op de vraag of omzetting van PGB's naar zorg in natura leidt tot een kostenverhoging is pas echt zicht te krijgen als alle gegevens binnen zijn.
- De positie van vrijgestelde beroepsbeoefenaars wordt geregeld in het bestek voor de inkoop.
- Profiel regisseur: de regisseur is resultaatverantwoordelijk voor de totstandkoming van het ondersteuningsplan met en voor de cliënt. De zorgaanbieder is resultaatverantwoordelijk wat betreft het bereiken van de in het ondersteuningsplan beoogde doelen met de cliënt. De regisseursfunctie kan worden uitgevoerd door ófwel een wijkcoach ófwel een consultant vanuit het stedelijk loket. De wijkcoaches vervullen ook de in de wet genoemde (onafhankelijke) cliëntondersteuning. In hun functie als cliëntondersteuner handelen de wijkcoaches alleen vanuit hun professionele autonomie en in het belang van de cliënt. De beslissing tot toekenning van een maatwerkvoorziening wordt altijd door de gemeente genomen.

Onze opmerking dat de invoering van de Wmo per 1 januari 2015 eigenlijk onverantwoord is wordt niet gedeeld omdat verder uitstel alleen maar meer nog onrust en onzekerheid, m.n. ook onder cliënten, zou veroorzaken.

IV. Advies Beleidsplan Jeugdhulp 2015-2018: 19 mei 2014.

1. *SMART*: niet of weinig SMART geformuleerd: concreet voorbeeld: de mate van kwaliteit wordt niet gedefinieerd, de verwachtingen van de gemeente, de zorgaanbieder en de cliënt zullen uiteenlopen ("schoon huis").
2. *Realistische planning ontbreekt*. Veel onderdelen moeten nog concreet uitgewerkt worden voor de start per 1 januari 2015: voeg een realistische planning toe.
3. *Cliëntparticipatie en kwaliteitsbewaking niet uitgewerkt*: bij verschillende onderdelen in het beleidsplan wordt cliëntenparticipatie, klachtenregeling en kwaliteit(sbewaking) genoemd. Naar onze mening verdient de wijze waarop u dit wilt invullen een nadere uitwerking.
4. *Expliciete aandacht allochtone groepen ontbreekt*: vooral bij het punt opvoeding en taal ontbreekt de aandacht voor allochtone groepen.
5. *Regionale adviesfunctie niet geborgd*: zie ook II 1.
6. *Aanbieders moeten de bezuiniging (teveel) opvangen*: er wordt gesuggereerd dat er bezuinigd wordt door een andere manier van werken (preventie). Maar in de praktijk zal de bezuiniging voor een groot deel bij de aanbieders terechtkomen, die met minder personeel de gevraagde kwaliteit moeten leveren.
7. *Eigen invloed cliënt ondergesneeuwd*: in het beleidsplan wordt gesproken over de regie vanuit de professional. In dat verband rijst de vraag in hoeverre de cliënt en haar/zijn omgeving hier zelf invloed op heeft.
8. *Omgang met zorgmijders*: onduidelijk is op welke wijze wordt omgegaan met de groep zorgmijders.
9. *Communicatie wijkteams huisarts*: de communicatie tussen wijkteams en huisarts/POH-JGGZ verdient meer aandacht.

Reactie B&W per brief d.d. 22 mei 2014.

- Waar mogelijk zijn beslispunten aangepast om deze meer SMART te formuleren. Toegevoegd is dat kennisinstellingen worden betrokken bij monitoring en 0-meting. Voorts periodieke rapportage aan gemeenteraad. Overige nog uit te werken onderwerpen, bv. cliëntparticipatie, klachtenregeling en kwaliteitsbewaking worden opgenomen in de uitvoeringsagenda.

- Specifieke beleidsaandacht voor allochtone groepen ontbreekt inderdaad, is beleid. Bij de uitvoering is er wel degelijk aandacht voor, mede i.s.m. GGD, scholen en stadsdeelmanagement.
- Regionale adviesfunctie: is eerder toe besloten en wordt nader uitgewerkt om de regionale taken te beleggen bij de regio Twente in de nieuwe Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT).
- M.b.t. aandacht voor lagere budgetten hebben aanbieders gemeld de structurele korting van 10% op te kunnen vangen. Werken met integrale wijkteams leidt tot efficiency. Korting, oplopend tot 15 % in 2017, kan opgevangen worden. Aanbieders moeten voldoen aan wettelijke kwaliteitseisen. Door monitoring op kwaliteit, budget en klanttevredenheid houdt gemeente de regie. Ook monitoring doorverwijzingen door wijkteams en artsen. Analyse van de problematiek in de wijk kan leiden tot mogelijke gerichtere interventies. Bezuinigingen hebben personele gevolgen, gemeente zet in op zachte landing.
- Preventie is belangrijk. Tijdig signaleren en handelen, moet voorkomen dat relatief zwaardere zorg ingezet moet worden. Een sterke preventie moet ook financiële doelen realiseren. Preventie ook taak wijkteams samen met partners in de wijk.
- Eens met de stelling dat het nieuwe jeugdstelsel staat of valt met het succes van de wijkteams. Werkwijze teams wordt uniform vanuit de eigen kracht van de cliënt, vraaggericht. De wijkcoach stelt samen met de cliënt het ondersteuningsplan op. Daardoor heeft de cliënt invloed op de ondersteuning.
- Gemeente heeft geen mogelijkheden, behalve wanneer de veiligheid in het geding, om zorg af te dwingen. Ervaring tot op heden is dat cliënten zelden zorg weigeren. De wijkteams gaan samenwerken met de regionale crisisdienst, bereikbaarheid 24/7.
- Huisartsen krijgen in jeugdwet de mogelijkheid om naar alle vormen van jeugdhulp door te verwijzen. We maken hierover handelingsafspraken met huisartsen zoals korte lijnen met wijkteam en jeugdartsen en het faciliteren van lichte ondersteuning in de huisartsenpraktijk. De regie mogelijkheden van de gemeenten op de doorverwijzingen van huisartsen zijn beperkt.

V. Advies Ontwerpverordening Jeugdhulp 2015: 14 augustus 2014.

1. *Spanningsveld maatwerk/rechts(on)gelijkheid*: in de conceptverordening wordt niet vastgelegd in welke situatie en op welke wijze een aanvrager recht heeft op ondersteuning. In de Nederlandse wetgeving zijn de begrippen rechtszekerheid en rechtsgelijkheid echter een groot goed. In de evaluatie zal moeten blijken hoe dit uitwerkt.
2. *Rechtspositie cliënten onvoldoende beschreven*: rechten en mogelijkheden van cliënten en/of burgers met betrekking tot bijvoorbeeld cliënt ondersteuning, klachtenregelingen en vertrouwenspersonen staan niet of nauwelijks opgenomen.
3. *Vertrouwenspersoon, nader uitwerken*: de rol van deze functionaris is dit zeer belangrijk in het kader van een zorgvuldig onderzoek en de toekenning van hulp en verdient in de uitwerking/evaluatie alle aandacht.
4. *Beschikkingen, ongelijke behandeling*: de toekenning van een *individuele* voorziening wordt alleen in een beschikking vastgelegd in het geval van afwijzingen resp. als een aanvrager hierom verzoekt. Dit kan tot rechtsongelijkheid leiden (mondige burger in het voordeel).
5. *Participatie cliënten en cliëntorganisaties, niet/onvoldoende uitgewerkt*: gesteld wordt dat cliënten en cliëntorganisaties vroegtijdig in de gelegenheid worden gesteld voorstellen voor het beleid betreffende jeugdhulp te doen. De uitwerking hiervan ontbreekt.

Reactie B&W per brief d.d. 23 oktober 2014 met eindverslag inspraakprocedure.

- Het klopt dat de verordening globaal van aard is. Dat is mogelijk omdat in de nieuwe jeugdregelgeving kwaliteitseisen aan de professional worden gesteld. Mocht er toch sprake zijn van ongewenste effecten door het globale karakter van de verordening, die leiden tot rechtsongelijkheid, dan doen wij daarvan melding in de kwartaalrapportage aan de gemeenteraad. Dit onderwerp wordt tevens meegenomen bij de tussenevaluatie in het eerste kwartaal van 2016.
- Het advies van de Wmo-raad om in de verordening op te nemen wat de rechten en mogelijkheden zijn van cliënten en/of burgers met betrekking tot de klachtenregeling is niet

overgenomen omdat dit elders is geregeld: zowel in de Awb als in de klachtenregeling van de gemeente.

- Het advies van de Wmo-raad met betrekking tot het nader uitwerken van de rol van de vertrouwenspersoon is overgenomen.
- De Wmo-raad adviseert om toch voor alle verwijzingen een beschikking af te geven. Dit advies nemen wij niet over omdat dit niet in lijn is met de bedoeling van de wetgever. Bovendien zou het leiden tot onnodige bureaucratie.
- Het punt van cliëntenparticipatie is opgenomen als uitwerkingpunt in het beleidsplan Jeugdhulp en is opgepakt in regionaal verband.

VI. Advies Beleidsplan Wmo 2015: 18 augustus 2014.

1. *Hoofdpijnen wel erg abstract geformuleerd*: uitgangspunten zijn zo algemeen geformuleerd dat er weinig keuze is dan instemmen met een voorbehoud bij de verdere uitwerking.
2. *Verhouding kwaliteit/kosten, uitgangspunt*: niet sec het voorkomen van hoge kosten maar *de juiste zorg* tegen minimale kosten moet het uitgangspunt zijn.
3. *Niet over maar vanuit de cliënt redeneren*: de doelgroepen moeten beter dan nu beschreven worden betrokken bij zowel de voorbereiding als de uitvoering.
4. *Goed werkgeverschap verdient aandacht*: dit komt te weinig tot uiting bij de positie van de medewerkers in de zorg en de vervanging van professionals door mantelzorgers en/of vrijwilligers.
5. *Ondersteuning mantelzorgers noodzakelijk*: de in de nota uitgesproken zorgen vanwege het (te) grote beroep dat op vrijwilligers en mantelzorgers wordt gedaan worden gedeeld en onderstreept.
6. *Beroeps en klachtenregeling ontbreekt*: deze ontbreekt ten onrechte.
7. *Vertrouwenspersoon WMO noodzakelijk*: stel de functie van een gemeentelijke vertrouwenspersoon in.
8. *Wachtlijstproblematiek inperken*: voeg in de beleidsnota een visie toe op wachtlijsten en de manier waarop deze teruggedrongen c.q. beperkt gaan worden.
9. *Mantelzorger/vrijwilliger verschillende begrippen*: dit zijn te onderscheiden begrippen met verschillend flankerend beleid.
10. *Preventie, uiteindelijk inspringen is te laat*: "als gemeente uiteindelijk de zorg dragen" is feitelijk te laat. Preventie vormt een wezenlijk en noodzakelijk onderdeel en verdient uitwerking in een aparte nota.
11. *Betrokkenheid samenleving versterken*: betrek de wijk- en dorpsraden, de belangenorganisaties en de cliënt- patiëntraden daadwerkelijk bij de beleidsvoorbereiding en uitvoering.
12. *Leidend uitgangspunt wenselijke situatie*: niet "de feitelijke situatie" maar de wenselijke situatie dient uitgangspunt te zijn.
13. *Ondersteuningsarrangement onvoldoende uitgewerkt*: belangrijk als flankerend beleid, hoe wordt dit uitgewerkt?
14. *Onafhankelijk ondersteuning onvoldoende uitgewerkt*: in aansluiting op punt 13: maak in de uitwerking zowel procedureel als inhoudelijk en communicatief een helder profiel van de beoogd onafhankelijk (externe) ondersteuner.
15. *Eén gezin, één regisseur goed streven*: samenhangend maatwerk is goed uitgangspunt maar de praktijk van goed samenwerkende professionals is weerbarstig. Evaluatiepunt.
16. *Eén loket gedachte uitwerken*: maak de zorgvrager op duidelijke en simpele wijze helder bij wie en waar hij/zij moet zijn voor het op te stellen ondersteuningsplan en het (al of niet) toekennen van een maatwerkvoorziening en welke rollen de diverse spelers hebben.
17. *Burgerkracht: versterken voorliggende voorzieningen*: op zich een logisch streven, maar het handelt hier wel om de *kwetsbare* burger, Dat vraagt borging van de kwaliteit, continuïteit, permanente inzet en begeleiding van professionals.
18. *Right to challenge in afwachting van resultaten*: biedt zeker kansen op buurtniveau, benieuwd naar de uitwerking en resultaten.
19. *Langer thuis wonen niet voor iedereen*: niet iedereen wil per se langer thuis wonen en het is ook niet altijd verantwoord. Neem dit op in het preventie beleid.
20. *Inloopvoorzieningen zijn belangrijk*: het is eerder de vraag of er in het kader van preventie en bereikbaarheid eerder meer laagdrempelige voorzieningen nodig zijn dan minder.
21. *Overgangsccliënten, overgangsregeling: laat deze tot en met 2016 dezelfde zorgaanbieder behouden en vervolgens in één keer naar de mogelijk nieuwe situatie overgaan.*

22. *Wijkverpleegkundige, maak profiel:* stel gezamenlijk met de zorgverzekeraars een duidelijk profiel op.
23. *Maatwerk en kwaliteitseisen, kijk naar de doelen:* weeg bij de kwaliteitsmeting van onder meer het maatwerk altijd de beoogde doelen mee en de hierop van invloed zijnde omgevingsfactoren.
24. *Eigen bijdrage, aandacht voor de specifieke inkomenssituatie Enschede:* geef in de beleidsnota expliciet aandacht aan de inkomenspositie van de bewoners van Enschede, bij voorkeur in een duidelijk overzicht voor verschillende categorieën (vergelijk systematiek NIBUD).

Reactie B&W per brief d.d. 28 aug. 2014 betreft samenvatting van alle adviezen en inspraakreacties.

- Ondanks de opmerking in het raadsvoorstel dat het college de betreffende organisaties/adviesraden afzonderlijk zal antwoorden is volstaan met een aanbiedingsbrief d.d. 12 nov. 2014. Daarin wordt gemeld dat de raad het plan op 29 sept. door de raad is vastgesteld en dat verwezen wordt naar samenvatting adviezen en inspraakreacties, eindverslag inspraakprocedure en het bijgestelde beleidsplan.
- In alle reacties worden begrijpelijkerwijs zorgen uitgesproken over de (gevolgen van de) hervormingen en bezuinigingen die doorgevoerd zullen worden per 1 januari 2015. Erkend wordt dat onderdelen van het beleidsplan (nog) niet concreet genoeg is zijn en er moet nog veel uitgewerkt worden in de verordening en de beleidsregels. Pas dan kan men zich een beeld vormen van de concrete gevolgen en consequenties.
- Onder tijdsdruk viel de inspraakperiode grotendeels gelijk met de zomervakantie. Dat kon niet anders door de late beschikbaarheid van gegevens en het tijdstip van uiteindelijke definitieve besluitvorming door het rijk.
- In de inspraakverordening zal de betrokkenheid van cliënten, cliënten- en patiëntenplatforms en andere rechtstreeks nader worden uitgewerkt.
- Het belang van goede communicatie over de veranderingen in de zorg en de wijze waarop wij in Enschede het nieuwe Wmo-beleid en vooral de uitvoering gaan vormgeven wordt onderschreven. Wordt zowel gemeentelijk als landelijk vormgegeven. Zorgkantoren, CIZ, CAK en de SVB zullen eveneens individuele cliënten informeren over de veranderingen vanaf 2015. In het communicatietraject zullen we ook aandacht besteden aan proces en verantwoordelijkheden bij indiening en afhandeling van aanvragen.
- De wettelijk voorgeschreven gratis cliëntondersteuning bij het opstellen van het ondersteuningsplan is belegd bij de wijkcoaches. De Wmo raad heeft geadviseerd een "Wmo-vertrouwenspersoon" aan te stellen. In het coalitieakkoord is afgesproken een onafhankelijke ombudsman aan te stellen ook m.b.t. het sociale domein. In communicatie traject zal duidelijk gemaakt worden dat het iedereen vrij staat zich door een door hem zelf gevraagde onafhankelijke persoon te laten bijstaan. Zo nodig kan geput worden uit een pool van (gecertificeerde) onafhankelijke cliëntondersteuners.
- Wat mantelzorg(ondersteuning) betreft is aangegeven dat de mantelzorg(er) nadrukkelijk moet worden betrokken bij het ondersteuningsplan dat voor en met de cliënt wordt opgesteld. Ondersteuning van de mantelzorger gaat daarvan expliciet onderdeel uitmaken. Een extra versterking voor de mantelzorgondersteuning willen wij realiseren met behulp van de extra toelage voor huishoudelijke hulp die het rijk voor de jaren 2015 en 2016 ter beschikking stelt aan gemeenten. Wij willen samen met de gecontracteerde aanbieders van huishoudelijke hulp een plan uitwerken en bij het rijk indienen, waarbij er voor zwaar- en overbelaste mantelzorgers vouchers beschikbaar worden gesteld om (extra) huishoudelijke hulp in te kopen.
- Voor (Maatwerk) inkomensondersteuning komt er als gevolg van het vervallen van de Wtcg en de CER een Regeling Aanvullende Inkomensondersteuning.
- College zet in op een beleid waarbij zij mensen veel meer en eerder willen ondersteunen met algemene voorzieningen. Dat houdt de noodzaak in van het versterken van voorliggende voorzieningen en van zorg voor voldoende van deze voorzieningen. Vanwege diverse vraagtekens van insprekers is bij de kwaliteit en toereikendheid van algemene voorzieningen, voldoende deskundigheid bij die algemene voorzieningen om met verschillende doelgroepen om te gaan enz. is in het definitieve beleidsplan een korte toelichting/uitbreiding van de tekst opgenomen in hfdst. 5. Daarin wordt verduidelijkt op welke manier de beweging van maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen wordt vormgeven.

VII. Advies Ontwerpverordening maatschappelijke ondersteuning Enschede 2015: 15 september 2014.

Per artikel zijn veel losse opmerkingen gemaakt, zie hiertoe het volledig advies. De volgende zijn meer algemeen/principeel van aard.

1. *Subjectiviteit definities:* veel definities en begrippen in de verordening zijn vaag. Een schoon huis of adequate ondersteuning zal bijvoorbeeld voor de één een andere betekenis hebben dan voor de ander(e instantie). Hoe wordt willekeur en daarmee rechtsongelijkheid voorkomen?
2. *Met de kennis van nu:* alles is gebaseerd op de huidige kennis en verwachtingen voor de uitwerking in de praktijk. Dit stelt hoge eisen aan de monitoring en evaluatie waarop te weinig wordt ingegaan.
3. *Ondersteuningsplan verdient meer aandacht:* dient meer aandacht te worden besteed aan de betekenis, het format, de inhoud, het (laten) opstellen, het indienen en de beoordeling van het ondersteuningsplan.
4. *Cliëntondersteuning belangrijk:* dient meer aandacht aan te worden besteed. Wie gaat/mag deze verzorgen, hoe is de deskundigheid, de kwaliteit en de onafhankelijkheid gewaarborgd, welke (maximale) kosten worden vergoed?
5. *Eigen verantwoordelijkheid, niet doorschieten:* "De cliënt niet adequaat, binnen de eigen mogelijkheden, heeft ingespeeld op de aanwezige beperkingen of op de gevolgen van de diverse levensfasen waar eenieder mee te maken krijgt of kan krijgen". Dit is zeer arbitrair, wat is adequaat en wie bepaalt dat? Weten de zelfredzame burgers welke maatregelen zij ter preventie moeten nemen om achteraf voldoende te hebben ingespeeld op hun kwetsbare toekomst?

Reactie B&W: brief 12 nov. 2014.

Geen nadere reactie, gemaakte opmerkingen zijn meegenomen in de reactie op het beleidsplan.

VIII. Ongevraagd advies Burgerkracht en invulling bezuiniging welzijn: 15 oktober 2014.

1. *Begrip Burgerkracht vaag:* over burgerkracht vooral wordt gesproken in termen van wenselijkheid en aannames, het begrip wordt nauwelijks concreet ingevuld.
2. *Ten koste van preventie:* een aantal vooral in de preventieve sfeer liggende activiteiten worden getroffen. De voornemens kunnen leiden tot een groter beroep dat kwetsbare burgers op de gemeentelijke middelen doen. Een apart op te stellen beleidsnota preventie is noodzakelijk.
3. *Aandachtsfunctie voor informele- en mantelzorg, respijtzorg en de rol van zorgvrijwilligers ontbreekt.* In het voorstel ontbreekt aandacht voor respijtzorg en de rol van zorgvrijwilligers dit verdient nadere uitwerking.
4. *Overgangstermijn voor betrokken instellingen:* met desbetreffende instelling(en) dient overlegd te worden binnen welke termijn de voorgenomen bezuiniging gerealiseerd kan worden. Indien noodzakelijk een overgangstermijn instellen.

Reactie B&W: mail d.d. 17 oktober 2014 van wethouder Jurgen van Houdt.

- Er is geen advies gevraagd aan de Wmo raad omdat het gaat om de uitvoering van beleid: het invullen van bezuinigingen op welzijn die al eerder zijn vastgesteld.
- Concretiseren en uitwerken van het begrip burgerkracht: Bij burgerkracht gaan we uit van de kracht en mogelijkheden die inwoners al hebben en die zij kunnen benutten voor zichzelf, voor hun directe omgeving en breder in de samenleving. Ook gaat het om het versterken van de kracht en mogelijkheden van inwoners waar die kracht minder of (nog) niet aanwezig is. De rol die de gemeente daarin kan hebben is het faciliteren van de inwoners die al over die kracht beschikken en zelf initiatief nemen door kennis en kunde ter beschikking te stellen (bijvoorbeeld Vrijwilligers 053) en initiatieven (tijdelijk) financieel te ondersteunen. Daar waar de kracht nog meer versterkt moet worden is meer professionele ondersteuning nodig. Het is een meervoudig begrip dat voor velerlei uitleg vatbaar is; we moeten hierover in gesprek blijven en over de (on)mogelijkheden van burgerkracht.
- College blijft bij welzijn inzetten op preventieve activiteiten, vroegsignalering. Subsidies voor bewegen voor kinderen en jongeren blijven evenals preventieactiviteiten rond verslavingsproblematiek. Ook jongerenwerk en vrijwilligersondersteuning van Alifa blijven gesubsidieerd. De beperkte financiële middelen dwingen ons wel tot het maken van keuzes.

Daarbij gaat onze keuze vooral uit naar kwetsbare kinderen/jongeren en ouderen. Hier is vaak nog geen sprake jeugdhulp of zorg. Dit proberen we juist ook te voorkomen.

- Preventie is inderdaad maar voor een deel de taak van het wijkteam. Het komt juist ook van andere partners: scholen, verenigingen, speeltuinen, gezondheidscentra, zorginstellingen en andere maatschappelijke organisaties. De rol van het wijkteam ligt wat betreft preventie vooral in het ter beschikking stellen van advies en informatie en het bieden van lichte begeleiding. Wijkteam en stadsdeelmanagement kijken samen met partners in de wijk waar meer preventieve activiteiten kunnen plaatsvinden. Situatie in de wijk vraagt om maatwerk.
- Begin 2015 ontvangt Wmo raad een voorstel over de wijze waarop mantelzorgondersteuning en de inzet van zorgvrijwilligers worden versterkt binnen de gemeente. Het is van het grootste belang om mantelzorgers goed te ondersteunen en de kennis en vaardigheden van de medewerkers van het wijkteam op het niveau te brengen dat hiervoor nodig is. De inzet van respijtzorg en de ondersteuning van zorgvrijwilligers zijn opgenomen in het Wmo-beleidsplan.
- Er blijven op stedelijk niveau een aantal activiteiten bestaan bv. Volksuniversiteit Enschede en Vrijwilligers053. Als stadsdeelmanagers constateren dat zij in alle stadsdelen hetzelfde nodig hebben kan dit op stedelijk niveau georganiseerd blijven.
- Gemeente neemt frictiekosten t.g.v. bezuinigingen op in de begroting. Uiteraard wordt een gesprek gevoerd over de consequenties van de bezuinigingen en of de gemeente bij het oplossen daarvan een rol kan spelen.

IX. Ongevraagd advies Maatwerkvoorziening Inkomensondersteuning chronische zieken en gehandicapten: 31 oktober 2014.

1. *Communicatie erg belangrijk:* zo helder mogelijk richting de betrokkenen over de individuele gevolgen afschaffing Wtcg en de maatwerkvoorzieningen die daar tegenover *staan*.
2. *Preferentie Menist discutabel:* een grote dekking heeft onder de bevolking van Enschede is op zich nog geen reden om hier als preferente zorgverzekeraar mee in zee te gaan. Gaat ook in tegen de beoogde vrijheid van keuze en marktwerking in de zorg, wellicht zijn er zorgverzekeraars die dezelfde of zelfs gunstiger voorwaarden kunnen bieden.

Reactie B&W: brief d.d. 3 november 2014.

- Helaas lukt het door de grote tijdsdruk niet altijd om de formele procedures en termijnen van advisering aan te houden.
- Advies om zo helder mogelijk te communiceren richting de betrokkenen over de individuele gevolgen van afschaffing van de Wtcg en de maatwerkvoorzieningen die daar tegenover staan wordt ter harte genomen, ook m.b.t. de individuele gevolgen. Deze kunnen op individueel niveau heel verschillend zijn. Veel gegevens ontbreken nog, o.a. van het CAK over de Wtcg-uitkering. Geldt eveneens op andere terreinen. Een goede analyse is op dit moment nog niet te maken. Voorgesteld wordt een cliëntenpanel te vormen met daarin verschillende groepen van chronisch zieken en gehandicapten.
- Wij zullen duidelijk communiceren dat er geen sprake kan zijn van verplichte keuze voor een zorgverzekering bij Menzis. We nemen nu geen besluit of we uw advies om voor 2016 met een open inschrijving te werken zullen overnemen. Dat brengt wel extra uitvoeringskosten met zich mee. Er zal een goede monitoring plaats vinden waarop een vervolgbesluit voor 2016 genomen kan worden.
- Het door de klant zelf te betalen premie voor het GV-3 pakket is aan de hoge kant. Daar staat echter een zeer uitgebreid verzekeringspakket tegenover, waarbij de gemeente een bijzonder groot deel van de premie betaalt. De samenstelling van de pakketten, gevolgen e.d. maakt expliciet onderdeel uit van de monitoring.
- Wij hebben een beter beeld nodig hoeveel en welke mensen dit betreft om de maatwerkregeling voor niet-Menzis verzekerden ruim vóór 2015 uit te werken. Vandaar dat dit pas begin 2015 kan. Juist en vooral hiervoor geldt het belang van een goede monitoring en evaluatie, waarbij ook de ervaringen en gegevens die met de hulp van het voorgestelde cliëntenpanel kunnen worden verzameld, worden betrokken.

X. Advies Besluit maatschappelijke ondersteuning 2015: 25 november 2014.

1. *Resultaat versus uren werkt verwarrend*: wordt er op het ene moment gesproken over beperking op de korting in uren dan geldt op een ander moment het resultaat. De communicatie hierover is zeker voor de cliënt uiterst verwarrend. Om dit inzichtelijk te kunnen maken is het wenselijk dat er een aantal voorbeelden voor veel voorkomende situaties worden uitgewerkt, zodat de gevolgen van de nieuwe systematiek inzichtelijk worden
2. *Maatwerk indicatie, rechtszekerheid en –ongelijkheid borgen*: maatwerk staat voorop, desalniettemin alle noodzakelijke aandacht besteden aan de rechtszekerheid van cliënten te verzekeren en aan rechtsongelijkheid.

Reactie B&W per brief d.d. 2 december 2014.

- Wij nemen uw advies ter harte en zullen in de voorlichting en communicatie op de website enkele voorbeeldsituaties beschrijven zodat cliënten een beeld krijgen van de consequenties. Wij gebruiken hiervoor de term voorbeeldsituaties en niet standaardsituaties, omdat deze term beter passen is bij het leveren van maatwerk.
- Wij delen met u dat het van belang is om tot een correcte indicatie te komen. Het leveren van maatwerk staat daarbij voorop, dat is de verplichting die in de Wmo 2015 is opgenomen. De wet biedt voldoende ruimte om hieraan te voldoen, de indicatie zelf is inderdaad mensenwerk. Om tot een correcte indicatie te komen hebben wij onder meer gekozen voor consultants op Hbo-niveau vanuit het besef dat een professionele beoordeling noodzakelijk is. Door coaching, intercollegiale feedback, intervisie c.q. casuïstiekbespreking, terugkoppeling Bezwaar en Beroep en het uitvoeren van kwaliteitsonderzoeken wordt onder meer gekeken op welke wijze consultants tot een indicatie zijn gekomen. In de aangekondigde evaluatie begin 2016 zullen wij dit ook meenemen.

XI. Advies Concept PGB-beleidsregels: 25 november 2014.

1. *De meest prangende individuele vragen voor PGB houders*: welke kwaliteit zorg blijft voor mij behouden, wat zijn de kosten hiervan en welke persoon/instantie gaat de zorg aan mij verlenen?
2. *Maatwerk vergt optimale communicatie*: in aansluiting op 1., het concept PGB-beleidsregels bevat vanwege het beoogde maatwerk veel open einden. Optimale communicatie met de cliënten, een gedegen monitoring en periodieke evaluatie zijn daarom van groot belang.
3. *Maatwerk en resultaat, twee grootheden*: het benodigde aantal uren voor het te behalen resultaat kan sterk verschillen, afhankelijk van de situatie waarin de zorgvrager verkeert en zijn of haar persoonlijke competenties. Het meest duidelijke voorbeeld hierbij is de ondersteuning in het huishouden. Mogelijke teruggang in uren moet per individu en zorgvuldig worden afgewogen.
4. *Bekwaamheid van de aanvrager en besteding, zorgvuldige afweging noodzakelijk*: de strikte lijn die hier gevolgd wordt is op zich begrijpelijk. Anderzijds bestaat het risico dat bij te strikte toepassing de zorgvrager richting ZIN wordt "gedreven".
5. *Bewindvoerder als vertegenwoordiger beter omschrijven*: omschrijf de rol, in de meeste gevallen kan de bewindvoerder ook als vertegenwoordiger optreden.
6. *Professionaliteit van de hulpverlener meer afgewogen beschrijven*: formuleer het onderscheid professioneel/niet-professioneel en de achterliggende doelstelling scherper, rekening houdend met de mogelijk ongewenste effecten.
7. *Gewaarborgde kwaliteit van de dienstverlening, vast evaluatiemoment*: in de beleidsregels wordt gesteld dat een afspraak wordt gemaakt wanneer het PGB geëvalueerd wordt. Dit is te vrijblijvend, neem in alle beleidsregels de verplichting van een halfjaarlijkse evaluatie bij voorbaat op. En stel hier vooraf expliciete kaders voor op.

Reactie B&W per brief d.d. 2 december 2014.

Algemeen.

- Het klopt dat de PGB-beleidsregels minder concreet zijn dan de uitwerking bij maatschappelijke ondersteuning. De gedragslijn bij het nemen van beschikkingen was tot nu toe echter niet vastgelegd in een beleidsregel (wel in werkinstructies en protocollen). Vanwege de komst van de Wmo 2015 en de veranderingen ten aanzien van de PGB's (andere eisen en invoering

trekkingsrecht SVB) stellen we wel nadere beleidsregels op. De beleidsregel en het Besluit hebben een verschillende status en inhoud. Het besluit is een nadere uitwerking van de verordening en bevat vooral tarieven. In de beleidsregel geeft het college aan wat zijn vaste gedragslijn is bij het nemen van beschikkingen. De aard van het Besluit en beleidsregel maakt dat het besluit concreter is dan de beleidsregel.

- Wat monitoring en periodieke evaluatie betreffen staat een overall tussenevaluatie op het nieuwe stelsel gepland begin 2016. Mocht er tussentijds aanleiding zijn tot bijstelling dan doen wij dat uiteraard.
- Goede communicatie en voorlichting staan voorop. Voor veelgestelde vragen zijn de antwoorden te vinden op www.enschede.nl/veranderingenindezorg. Daar worden voorbeeldsituaties aan toegevoegd. Wat bepaalde vragen betreft die u aanhaalt als meest prangend merken wij op dat de cliënt bij een PGB zelf de persoon/instantie kiest die in dat geval zorg verleent en dat de gemeente daarin geen partij is. Mochten de kosten hoger zijn dan de vergoeding dan is de keuze aan de cliënt. De kwartaalbrieven waarin wij rapporteren aan de gemeenteraad over de Wmo en Jeugdhulp worden ook aan u verzonden.
- Bij nader inzien hebben we besloten om een vaste prijs per week te gaan werken, vergelijkbaar aan de systematiek bij de ondersteuning bij het huishouden, en niet met een tarief per uur/dagdeel.
- Wat de stapeling eigen bijdragen betreft heeft de wetgever hierin voorzien. Gemeenten bepalen de hoogte van eigen bijdragen voor maatwerkvoorzieningen, maar binnen de door het rijk gestelde grenzen. Door een anti cumulatiebepaling is geregeld dat het CAK de cumulatieve effecten voor cliënten van maatwerkvoorzieningen tegengaat. Overigens geldt dit niet voor jeugd, daar wordt niet gesproken over een eigen bijdrage, maar een ouderbijdrage.
- Een van de in de Wmo 2015 en Jeugdwet voorwaarden om in aanmerking te komen voor een PGB is het beoordelen van de bekwaamheid van de aanvrager. Deze voorwaarde in de beleidsregels komt dus rechtstreeks uit de wet en is geenszins bedoeld om de cliënt richting ZIN te drijven. De cliënt mag bij de aan het PGB verbonden ondersteund worden. De aanvullende voorwaarde dat cliënten die zelf niet in staat zijn de PGB administratie te voeren, geen aanspraak kunnen doen op een PGB hebben wij geschrapt. De kosten voor het voeren van een PGB administratie mogen niet uit het PGB betaald worden.
- Wij gaan een duidelijker onderscheid maken tussen professionele en niet-professionele hulp. Dit bestaat al in de AWBZ. Cliënt heeft de keuze welke zorgverlener wordt ingeschakeld zowel bij PGB als ZIN.
- De gemeente moet beoordelen of een cliënt in aanmerking komt voor een PGB, volgens de voorwaarden die in de beleidsregels staan beschreven.
- Uw advies om, in het kader van kwaliteitsborging, in de beleidsregels PGB de verplichting van een halfjaarlijkse evaluatie op te nemen en hier vooraf expliciete kaders voor op te stellen wordt niet overgenomen. 2015 is een overgangsjaar. Wij zijn met u van mening dat een goede monitoring en evaluatie van belang is. Begin 2016 wordt een tussenevaluatie uitgevoerd. Van invloed daarop is o.a. ook welke gegevens wij kunnen verkrijgen door middel van het verplicht uit te voeren cliëntervaringsonderzoek. Waar het gaat om de evaluatie met individuele PGB-houders over de kwaliteit van de in te kopen ondersteuning en de daarmee behaalde resultaten worden individueel (vooraf) in het ondersteuningsplan afspraken vastgelegd. Het betreft hier maatwerk.
- Het advies om een aparte een paragraaf "bezwaar en beroep" in de beleidsregels op te nemen we niet over. Op de site kan men terecht voor informatie over bezwaar en beroep.

XII. Advies Uitvoeringsbesluit 2015: 25 november 2014.

1. *Positief advies:* de Wmo raad geeft een positief advies voor het "Uitvoeringsbesluit Jeugdhulp 2015".
2. *Betrokkenheid bij monitoring en evaluatie:* verzoek betrokken te zijn en te worden bij de monitoring en evaluatie van het beleid rondom Jeugdhulp in Enschede.

Geen officiële reactie B&W.

XIII. Ongevraagd advies Beleidsplan Gladheidbestrijding: 01 december 2014.

1. *Coalitieakkoord, het stimuleren van zelfredzaamheid*: dat betekent dat de gemeente hiervoor ook de noodzakelijk randvoorwaarden moet scheppen, gladheidbestrijding vormt hier een onderdeel van.
2. *Gladheidbestrijding als taak binnen participerende samenleving*: in het huidige plan lijkt de verantwoordelijkheid van de gemeente op te houden bij het strooien van de aangewezen wegen, fietspaden e.d. Om de gewenste zelfredzaamheid te bevorderen kan nagegaan worden waar aanvullend strooien een optie vormt. Dit kan in overleg met een aantal maatschappelijke organisaties georganiseerd worden onder regie van en facilitering door het stadsdeelmanagement.

Reactie B&W per brief d.d. 8 december 2014.

- Over uw zorg uit over het niet opnemen van wegen in de gladheidbestrijding voor bepaalde groepen weggebruikers naar o.a. wijkvoorzieningen zoals zorgvoorzieningen, kinder- en winkelcentra delen we mee dat Beleidsplan Gladheidbestrijding is feitelijk niet veranderd op deze onderdelen. Het is vanuit financieel, operationeel en milieu oogpunt samen niet wenselijk en deels niet mogelijk om alle (of meer) woonstraten te strooien.
- Gladheidbestrijding op wegen is, in tegenstelling tot trottoirs, helaas niet geschikt voor burgerparticipatie. Het is juridisch niet toegestaan om anderen dan de uitvoerende organisatie (Twente Milieu) te laten strooien op wegen. Op trottoirs is dat wel wenselijk en wij vragen onze inwoners om bij sneeuw de eigen stoep schoon te vegen en eventueel de burens te helpen. Bepaalde plekken als trappen binnenstad, entrees winkelcentra en gemeentekantoren, busperrons, voetgangersoversteekplaatsen worden wel sneeuwvrij gemaakt.

Gesprek n.a.v. een uitnodiging voor een gesprek met de afd. stadsdeelbeheer:

- De WMO raad heeft naast de feitelijke vragen ook een algemene boodschap mee willen geven aan B&W: vergeet niet om de bewoners te faciliteren als je inzet op de 'participerende burger'. Dit wordt erkend en onderkend.
- In de brief van de gemeente staat dat het juridisch niet is toegestaan aan anderen om op wegen te strooien. Dit heeft te maken met aansprakelijkheidstelling. Het Beleidsplan Gladheidbestrijding geeft hierover aan: *"Vanuit de Wegenwet geldt voor de gladheidbestrijding een inspanningsverplichting en dus geen resultaatverplichting. Om aan de inspanningsverplichting te voldoen moet er sprake zijn van een adequate gladheidbestrijding, dat wil zeggen een vastgestelde selectieve aanpak van de gladheidbestrijding, gebaseerd op afwegingen van o.a. verkeersveiligheid, toegankelijkheid, milieubelasting en de beschikbare financiële middelen."*
- Gemeente stuurt voortaan beleidsplan Gladheidbestrijding en de strooikaart naar de wijk- en dorpsraden initiatief zodat deze eventueel kunnen inspreken. Deze kunnen ook i.o.m. Stadsdeelbeheer komen tot maatwerkafspraken in hun wijk of dorp.
- Via het ACWO wordt breder uitgedragen dat extra inzet bij sneeuw op trottoirs en wandelpaden m.b.v. vrijwilligers in overleg met de wijkbeheerders van Stadsdeelbeheer kan worden geregeld. Er lopen al meerdere afspraken in de stad.
- Stadsdeelbeheer verkent met de portefeuillehouder de mogelijkheden van gladheidbestrijding op wegen buiten de strooikaart in opdracht van de wijkraden.

Bijlage: afkortingen

BTB (commissie)	: Bereikbaarheid, Toegankelijkheid, Bruikbaarheid
CIZ	: Centrum Indicatiestelling Zorg
GGZ	: Geestelijke Gezondheids Zorg
OZJT	: Organisatie Zorg en Jeugdhulp Twente
PGB	: Persoonsgebonden Budget
POOB	: Plaatselijk Overleg Ouderen Bonden
SIZT	: Stichting Informele Zorg Twente
Wmo	: Wet maatschappelijke ondersteuning
Wtcg	: Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
ZIN	: Zorg in Natura

Colofon

Uitgave Wmo-raad Enschede
April 2015
Postbus 20
7500 AA Enschede
Tel. 053 4817114
www.wmoraadenschede.nl
info@wmoraadenschede.nl